

Eýesiz itleriň söhbeti / ýumoreska

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Eýesiz itleriň söhbeti / ýumoreska EÝESIZ ITLERİŇ SÖHBETI

Şäheriň gaýra ýüzündäki zibilhananyň daşynda ertirden bări ala-hasyrdy bolup lukma agtaryp ýoren öysüz-öwzarsyz itler ýeke-ýekeden çäge alaňlaryna tarap çekildiler. Az-owlak güneşlänlerinden soñ, gyňyr köpek Alabaý olaryň hemmesini ýanyna çagyryp, gürrüne başlady:

– Hany, şu gün biziň sürimize goşulan barmy, ýa-da...

Garny hepbik ýaly tazy ilgezik häsiýetine görä haýdan-haý jogap berdi:

– Şu gün, hanha, şol çetdäki üçüsi gelip goşuldy.

– Onda hany, bir tanşalyň. Şujagaz tümmege gezek-gezegine çykyp, özüňizi tanadyň, başdan geçireniňizi gürrüň beriň. Kimdigiňizi bilmän, biz sizi aramyzda saklap bilmeris. Onsoňam, yzyňza düşüp, ol it tutýan edaradan geläýmezler-ä? Görkezilen tümmeğiň ýanyna geçen itler birden gabyr-gubur edişip:

– Ýok! – diýdiler.

– Onda haýsyň başlajak?

– Men – diýip, gulaklary agzyndanam aşak geçip duran gaýyň tümmege çykdy.

– Meniň adym Bokurdak, bu ýere gelmegime özüm günäkär. Sebäbi gowy durmuş meni azdyrdy. Dostumyz adam aýtmyşlaýyn, "doýan günümüz ogurlyk etmek" biziň käbirimize mahsus. Ogurlan zadymam ýok-la. Öý eýesiniň adyny tutup oturmaýyn, bilip bolmaz, pelek işini. Hawa, meniň hojaýynym bir uly ýerde işleýärdi, ýygy-ýygydan raýonlara barlaga giderdi. Geldigem meniň ýatagy myň aşagyna bir zatlar gömerdi. Ine, bir gün onuň öýüne organ işgärleri dökülip, bir zatlar gözläp başladylar. Ahyram alty-ýedi banka pul çykardylar. Öý eýesinem alyp gitdiler. Ýene-de on baş ýyldan geljekmiş. Ony äkitdilerem

welin, başlanandyr bir şady-horramlyk. Hojaýynyň aýaly öýünw jahyl-jümrüleri üýşürip, keýp-sapa çekip başlady. Şol günler-ä meniňkem kemje-kerdem däldi, günüm baýguşyňky ýalydy, iýjek-içjegim geler durardy. Günlerde bir gün öýdäkileriň birine üýräýmenmi. Nämäňe gerek diýsene? Asyl ol hanymyňka gelýän ýigit it öldürýän edarada işleýän bolara çemeli, "Ertir itiňi atdyrarayn" diýdi-de, ir bilen çykyp gitdi. Ol gidendir, menem eňäýendirin ümdüzüme. Bir hepde hor-homsy onda-munda gezdim. Öñňün, ine şu üçaýak ite duşdum, olam özüm ýaly ekeni, bärlik gaýtdyk.

Indi gezegi üçaýak it aldy:

– Meniň adym Akgulak, ýöne gulaklarymyň biri akdy, gulaklarymam, guýrugymam kesdiler – diýip, Akgulak gözünden boýur-boýur ýaş döküp, artky jonruk sag aýagyna seretdi. – Sen Bokurdak han, öwünen bolma "doýýadym" diýen bolup, men günde täzeje gapyrga syrardym, işbiliň dagy heňlän ýerini aýryp, aşagyny iýerdim. Arman, bolmady, meniň eýämi "gapjadylar-da". Uly bazanyň hasapçysydy – diýip, ol ýene-de zarynlady.

Alabay:

– Hany, gysgarak – diýensoň, Akgulak ýene-de gürrüñini dowam etdirdi.
– Eýämi äkidenlerinden soň, onuň jaýyny çagalar bagyna öwürdiler.

Üçünji it nobatyny aldy:

– Meniň adym Gaplaň. Meň eýäm bilen ylalaşyp, hoşlaşyp gaýtdym, onuň hem ýagdaýyna düşünmek gerek. Onuň kiçijik howlusy bardy, iki sany-da otagy, alty baş bolubam allanäme ýaşap ýördüler, bir gün "saňa mikroraýonlaryň birinden jaý berjek" diýdiler. Ol orta mekdepde mugallym bolandoň, goşy-golamy-da köp däl, şonuň üçindir-dä, oňa dördünji gatdan jaý berdiler. Kimiň öý goşy köp bolsa, ýagny söwda işgärine, sklad müdirine we şoňa meňzeşlere aşaky gatlardan jaý berilýän eken, adamçylyk-da. Olaň ýuki köp-dä, "göterip ýörmesinler" diýändirler-dä. Olaryň baran jaýynda ylaýyk kyrk sekiz hojalyk ýasaýan ekeni. Bir gijejok öýünde-de boldum. Onuň münüp-düşmeg-ä bir görgi, ýogsam art aýagyň birini gapdyrmaly wagty näme ederinem bilmedim, her niçik, men ertire çenli

çydadym.

Geplejek gepläp bolandoň, Alabaý eýlæk-beýlæk selkildäp, söze başlady:

– Biz bu üçüsini kabul edeliň! Gaplaň, senem hapa bolma, özümem seniň ýagdaýyňa düşündim, bu oturanlaryňam köpüsiniň eýeleri täze jaý alan. Ol öýlerde, aýdyşyň ýaly ellä golaý hojalyk ýaşamaly. Olaryň her haýsam bir it saklaýsalar, ýagdaýyň nähili boljagyny özüňiz gowy bilyärsiňiz. Hawa, köpekler, ganjyklar, güjükler, ana maşynlar ýene-de zibil getirýärler. Olar gidenlerinden soň baryp mazalyja naharlanarys. Ýöne, bir zady ýatdan çykarmaň. Adamlaryň tarhan dökerligi sebäpli bu ýere örän köp azyk, iýmit galyndysy getirilýär. Bu ýagdaý biziň üçin kem däl, ýöne birden olar tygşytlylygy öwrenäýseler, bizem ata-babalarymyzyňky ýaly awumyzy kowalap almaly bolaýsak, köpümüz aç öleris. İçimizde semränimiz çaksyz köp. Ana, maşynlar gitdiler, ýörüň, naharlanalyň.

Kakajan Mommadow. Satiriki hekaýalar